

ANTI-POSTMODERNISTISCH LITERAIR (K)WARTAALSCHRIFT

WEIRDOS

EEN KRUIISPUNTJE

jrg. 33, nr. 4
december 2020

verschijnt
driemaandelijks

Hartelijk,

John Heuzel

Onvindbaar maar zo aanwezig

Hubert Van Eygen _____

*John Heuzel
1945-2020*

Bruggenbouwers
vind je meestal niet terug
wanneer die bruggen
geopend worden.

Zij die kruispunten
in kaart brachten
worden zelfs onvindbaar
in tijden waarin rotondes

geen enkele richting
meer aangeven...

He made the best of this!

Hubert Van Eygen

John Heuzel overleden

° Oostende, 23 september 1945

+ Brugge, 7 oktober 2020

Er zijn zo van die mensen waarvan je denkt dat ze eeuwig zullen leven. Tot je op een dag het bericht krijgt dat ze zomaar - en veel te vroeg - verdwenen zijn naar de andere kant... Op 14 oktober kreeg ik het volgende berichtje van **Jan Deloof**: *“Misschien hebt u al via een andere weg vernomen dat vriend **John Heuzel** onverwacht overleden is. Een slag voor ons allemaal. Hij werd met een bacteriële infectie in de longen naar het ziekenhuis gebracht, is niet meer bij bewustzijn geweest en is op 7 oktober gestorven. De afscheidsplechtigheid heeft vandaag in intieme kring plaatsgevonden. (...) Dat de immer bedrijvige John nu in vrede moge rusten”. En dan sta je toch even stil: Een opmerkelijk tijdperk wordt definitief afgesloten!*

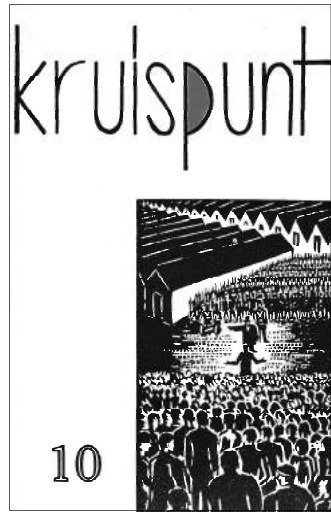
Als je de naam **John Heuzel** gaat zoeken in allerlei literaire overzichten zal je niet veel vinden, laat staan een foto van hem... Maar voor iedereen die een beetje actief was in de literatuur in Vlaanderen en Nederland in de jaren '80 en '90 van de vorige eeuw was de naam **John Heuzel** een begrip: hij was de man achter het (door meestal academische middens) meest ondergewaardeerde literaire tijdschrift uit de vorige eeuw: **KRUISPUNT!**

In *Lexicon van Westvlaamse Schrijvers 5* (1988) wordt hij in enkele regeltjes beschreven: *“Heuzel, John. Oostende 23.9.1945 – Brugge. Studeerde secretariaat en moderne talen te Brugge (1964-1966). Sinds 1975 vertaler bij de Nationale Delcrededienst te Brussel. Redacteur (1975), redactiesecretaris (1981) van het ts. Kruispunt. Samensteller van de speciale nummers Boedelbeschrijving (bibliografie 20 jaar Kruispunt) (1982) en James Joyce (1982).”*

Maar achter deze povere regeltjes schuilt een rijk gevuld leven, een leven gevuld met vaak ongewone en/of afwijkende woorden!

Communistisch...

Het eerste nummer van het literair tijdschrift **Kruispunt** verscheen in januari 1959. Het werd opgericht door **Mark Braet, Georges Van Acker, Willy Tergat, Jan Verwest** en **Willem De Winter** en groeide vanuit een *communistische basis* (wat later door de andere 'zuilen' als argument tegen het tijdschrift werd gebruikt...) naar een soort van 'sociaal realisme'. Dat eerste nummer zal je niet zo gemakkelijk meer vinden. Maar in **Kruispunt 125** (september 1989) werd het 'herdrukt', mét commentaren van de toenmalige medewerkers. Zeker aangeraden lectuur!

Het oudste nummer
uit mijn Kruispunt-collectie

In de loop van zijn 50-jarige geschiedenis werden tal van andere tijdschriften 'geïntegreerd', zoals **Summier, Nordlitt, Schuim** en **Argus**.

John op het kruispunt

Na mede-oprichter **Mark Braet** leidde **Georges Van Acker** het tijdschrift tot maart 1981. Toen nam **John Heuzel** het roer over als redactiesecretaris en verantwoordelijke uitgever. Van dan af werd het tijdschrift een écht kruispunt waar allerlei 'ongewone' schrijvers en thema's/genres elkaar het pad kruisten. Ook ik mocht er een tijdje rond huppelen!

Johns eerste bijdrage in **Kruispunt** verscheen al in nr. 50 (juni 1974), nl. 'Gebed voor een nieuwe chaos'... In nr. 65 (maart 1978) werd hij voor het eerst vermeld als lid van de **Kruispunt-werkgroep**. En daarna stelde hij een groot aantal opmerkelijke 'Kruispunten' en 'Op het Kruispunten' samen die nu nog altijd in mijn 'erekast' van literaire tijdschriften staan!

Geen grenzen

In al die 'Heuzel'-jaren passeerden vreemde maar opmerkelijke nummers de revue over cultuur/literatuur uit Zuid-Afrika, Bretagne, Zeeland, Lapland, IJsland, Hindoestan, Oost-België, Catalonië, Bolivië, Deens West-Indië, de Nederlandse koloniën, Wales, maar ook over mystiek, utopiën, ego-literatuur

Louis Paul Boon, James Joyce en ik vergeet nog wel een aantal opmerkelijke 'weirde' onderwerpen en schrijvers... Deze opsomming maakt al duidelijk dat **Kruispunt** inderdaad geen gewoon tijdschrift was en dat de kapitein die dit schip over de zeven wereldzeeën loodste een échte kaper was die ons de weg wees naar onvermoede schatten!

In juni 2004 verscheen het 197ste nummer van het literair tijdschrift **Kruispunt** dat hiermee een kanjer van 470 bladzijden afleverde over de Cypriotische literatuur, samengesteld door **Kees Klok & Stella Timonidou**. Daarna duurde het nog 5 jaar (!) voor de volgende en laatste nummers van dit legendarische tijdschrift verschenen, nl. het dubbelnummer 198-199 (maart 2009, met slechts 51 bladzijden) met een essay van **Peter Bormans** over 'Stalin en de Nederlandse (en andere) letteren'. Tegelijkertijd verscheen ook het 200ste én laatste nummer (juni 2009) van het tijdschrift met een aantal bijdragen van (gewezen) medewerkers die in het nummer hun mening gaven over (het verdwijnen van) **Kruispunt**...

Het einde van **Kruispunt**

In **Weirdo's** nr. 71 (september 2005) kondigde **John Heuzel** al het einde van het tijdschrift aan: "*Kruispunt neemt een enkeltje Dodoland. Zand op het kerkhof van een uitstervende soort*". Over het einde van **Kruispunt** hebben we een dossier samengesteld dat je kan raadplegen op onze website: <http://www.eygen-boeken.be/WeirdosHistory.html>.

Ik was erbij toen **Kruispunt** ten grave werd gedragen op 27 juni 2009 in het domein *De Zeven Torentjes* te Brugge. John had een aantal (gewezen) medewerkers van **Kruispunt** uitgenodigd om het afscheid van **Kruispunt** op een degelijke manier te vieren, met een goeie maaltijd, veel drank én een verjaardagstaart! Ik herinner me zeker dat **Jan Deloof** er was, evenals **Hendrik Carette, Kees Klok, Fa Claes, Ludo Stynen, Lauran Toorians, Boris Todoroff, Emiel Hoorne, Jef Turf** en tal van anderen. In elk geval was het een gezelschap waar ik in mijn 'jonge' tijd tegenop had gekeken en nu zat ik er zelf tussenin! Het was een gedenkwaardige middag die we afsloten met de enige foto die ooit van John, zijn vrouw Marie-Thérèse en mij werd gemaakt.

Moeilijk te overtuigen...

Tussen 1985 en 2009 publiceerde ik een 20-tal bijdragen in **Kruispunt**, maar vooraleer het zover kwam, moest ik **John Heuzel** aardig bewerken... Dat blijkt ook uit de 'levendige' correspondentie die we in de jaren '80 en begin jaren '90 opbouwden. Een aantal fragmenten uit die correspondentie verwerkte ik in het artikel 'Hoe word je verliefd op een duivels literair tijdschrift?' dat verscheen in het allerlaatste nummer van **Kruispunt** (nr. 200, juni 2009). John zei het altijd onverbloemd. Met hem wist je waar je aan toe was. Mijn poëzie vond hij (meestal) maar niks, maar hij zag me toch uitgroeien tot een goeie essayist over mensenrechten en aanverwanten...

Maar hij is vooral de man geweest die in de jaren '80 en '90 een staalkaart bracht van wat er allemaal 'op het kruispunt' langs kwam, zowel nationaal als internationaal. In een brief van 16 november 1984 aan mij schrijft hij het volgende over de functie van 'zijn' **Kruispunt**: "Het staat in de titel: *literair kwartaalschrift. Van en over auteurs. Een beetje een geweten schoppen (was K ook niet sociaal gericht?), een beetje het geheugen opfrissen, iets anders brengen, over buitenland-*

John Heuzel tijdens de 2de poëzie-Hoevehappening in Kuurne (1986), gefotografeerd door Geert Verbeke (met dank aan Dirk Rommens)

se muurtjes kijken. Pretentieus vind je? Je moogt die opzet door tien delen en het resultaat tegen het licht houden. Ik aanvaard ideologische noch geografische begrenzingsen en probeer dat wat door te trekken. vandaar een Joyce-nummer, een Boon-nummer, een IJsland-nummer en nummers die nog moeten komen. In mijn zelfgenoegzaamheid ga ik onverdraagzaam tekeer tegen andermans genoegzaamheid. Zonder illusies probeer ik sloten te dempen, wallen te slopen en wil ook eens een (kleine) windmolen bestormen. Mijn illusies zijn geblust maar dat wil niet zeggen dat we ze moeten opgeven. En als in K een lang politiek artikel verschijnt, heeft de hoofdfiguur wellicht ook raakpunten met de literatuur. Of waren ze ten minste auteurs. Rosa Luxemburg, Karl Radek. Kruispunt is door communisten gesticht (ben ik niet) **maar dat sociale element blijft behouden**. Eye opener? Al was het maar om je niet helemaal in de doeken te laten winden door onze neo-liberalen van alle kleuren”.

En wat vond John van Weirdo's?

In 1989 vroeg ik hem wat hij van Weirdo's vond. Op 28 december 1989 schreef hij de volgende voor hem typische reactie: “Wat heeft alles voor zin? Moet je dan wegdeemsteren? Leuk is het blad wel, maar ik vraag me telkens af wat ik heb bijgeleerd. Zelfde vraag bij NWT, Diogenes, DW&B. Ik hoop dat Kruispuntlezers nog altijd iets hebben bijgeleerd als het nummer uit is, al waren het maar slechte manieren. Hang de waslijn vol doorbuigende wensen. Behang de hemel met wensen. Op elke ster een stuk of wat. Wensen voor een saai 1990, nu de revoluties weer gestreden zijn (wanneer beginnen de nieuwe revoluties hun kinderen te vreten?). Anarchisten en oproerkraaiers hebben nog wel wat te doen, maar de grote brokken zijn binnen.”...

In april 1991 schreef hij het volgende: “Kortom, ik bekijk en houd Weirdo's omdat het van jou komt, omdat ik je waardeer. Ook: **omdat ik sympathie heb voor de kleintjes, de underdogs, waartoe ik ook mezelf nog altijd reken**”...

En wat schreef hijzelf?

Zelf heeft hij nooit veel gepubliceerd (daar bleef geen tijd voor over, denk ik). Hij schreef twee VWS-cahiers (over **Georges Van Acker** en **Jan Deloof**), was (mede)samensteller of redacteur van tal van speciale nummers van **Kruispunt**, o.a. over **Jan Schepens**, **Louis Paul Boon**, **James Joyce**, *Kruispunt Internationaal* (speciaal poëzienummer samengesteld door **Kees Klok** en **John Heuzel**) en stelde mee een boek samen over de herinneringen van **Achiel Van Acker** aan de eerste wereldoorlog (zie bibliografie).

Den Here Hubert van Eygen
Eeuwfeeststraat 5

3200 Kessel-Lo

22 januari 1990

Hubert,

Je poëzie lijkt me erop vooruit te gaan. Nu, poëzie komt niet voor de jaren. Vooral je *Ultiem vers* heeft het wel. Straks illustreer je nog de stelling dat doorleefde poëzie alleen uit eigen ervaringen voortkomt. Misschien voeg je er nog eens een religieuze dimensie aan toe en word je een acceptabel dichter in welke kring dan ook. Steek eens een natte vinger op in de buurt van DW&B. Dit is een tip. Wie weet maar.

1990 is bij mij volgelopen. Als ik je opspeld dat je in 1991 aan de bak komt, reikhals je naar dat nummer. Ik vergeet natuurlijk wat ik allemaal heb gekletst en ik hoor uit Kessel-Lo of elders volzinnen als: Voor wie houdt hij zichzelf? Houdt hij ons voor het vuil van de straat? En ander fraais. Bespaar me die ongein en laat me mijn bronchitis verzorgen. Ik leg geen reserve aan: postulanten moeten in september terugkeren (lijkt een beetje op tweede zittijd). Akkoord? Intussen werk ik voort aan het decembernummer, het maartnummer, hou me onledig met de groeiende papperasserij van het ministerie, van de Generalitat en wie ook maar een papierberg wil verplaatsen.

Finis ex abrupto: de apotheker lonkt.

KRUISPUNT

literair kwartaalschrift
Boeveriestraat 8
B 8000 Brugge (België)

BRUGGE X

Eén van de vele brieven 'Heuzeliaanse' brieven die ik in de periode 1982-1990 ontving vanuit Brugge. Net één jaar daarvoor had ik m'n eerste (en enige...) gedicht gepubliceerd in DW&B!

Maar daarnaast had hij een rijke correspondentie met iedereen die iets wou betekenen in de literatuur in Vlaanderen en Nederland op het einde van de vorige eeuw. Als ik alleen al kijk naar de brieven die ik van hem kreeg, dan moet hij een enorme correspondentie hebben opgebouwd (hier ligt nog véél werk voor het *Letterenhuis* in Antwerpen!).

Met **John Heuzel** verdwijnt weer een getuige uit de roerige jaren '80 en '90 toen het uitgeven van literaire tijdschriften nog iets betekende, toen oppervlakkigheid nog niet de maatstaf was geworden in de krantenkaternen waarin alleen maar de bestsellers en 'vuile bekken' worden besproken.

Weirdo's: een kruispuntje

Als eerbetoon aan *Kruispunt* gaven we vanaf nummer 86 (juni 2009) **Weirdo's** de ondertitel 'een *kruispuntje*' mee. Ik ben er fier op dat ik **John Heuzel** heb gekend. Hij heeft me richting gegeven, hij heeft me de literatuur toch doen relativeren én hij heeft me met de voeten op de grond gezet.

Op zijn doodsprentje (zie foto hierboven van John met een 'Huli Wig', zoek maar op wat dat is) staat een gedicht van **Robert Burns** waaruit enkele

regels 'strategisch' werden weg gelaten (zoek zelf maar op welke) dat hem ten voeten uit tekent in z'n eenvoud maar ook in zijn rijkheid:

*"An honest man here lies at rest
The friend of man, the friend of truth*

*Few hearts like his, with virtue warm'd
Few heads with knowledge so inform'd*

*If there's another world, he lives in bliss
If there is none, he made the best of this".*

Da's een zin die ik ook op mijn grafsteen wil zien: **'he made the best of this'**. En vergeet nooit: hij hielp enorm veel anderen om dat ook te doen! Bedankt John. Ik zal je blijven ontmoeten 'at the crossroads', samen met **Eric Clapton**, **Robert Johnson** en de duivel!

Bibliografie John Heuzel

❑ **Heuzel, John**, *Louis Paul Boon*, Kruispunt, jrg. 23, nr. 91, juni 1984

❑ **Schepens Jan, Van Acker Georges, Braet Marc, Heuzel John**, *Jan Schepens 75*, Brugge, Kruispunt nr. 90, maart 1984, 43 p.

❑ **Heuzel, John**, *Georges Van Acker: een kollektief geweten kan tot kollektieve waanzin leiden*, Sint-Andries-Brugge, Vereniging van West-Vlaamse Schrijvers, 1988, 16 p., (VWS-Cahiers: bibliotheek van de Westvlaamse letteren)

❑ **Klok Kees, Heuzel John**, Kruispunt Internationaal, *Kruispunt* nr. 185, maart-juni 2001, 338 p.

❑ **Heuzel, John**, *Jan Deloof*, Brugge, Vereniging van West-Vlaamse schrijvers, 2011, 48 p. (VWS-cahiers: bibliotheek van de Westvlaamse letteren).

❑ **van der Hoeven, Jan en Heuzel, John**, *Momenten Mark Memento*, over

Mark Braet, Kruispunt, jrg. 44, nr. 192, maart 2003, 179 p.

❑ **Van Acker Achiël, De Brabander Koen, Heuzel John**, *Herinneringen: kinderjaren: opgroeien in het volkse Vlaanderen van 1900*, Oostakker, Tempus Publishing, Gloucestershire, The History Press, 2010, 237 p.

❑ **Van Acker Achiël, De Brabander Koen, Heuzel John**, *Herinneringen oorlogsjaren 1914-1918: jeugd in oorlogstijd*, uitgeverij Tempus, 2011, 208 p.

Over John en Kruispunt:

❑ *20 jaar Kruispunt, Georges Van Acker*, Kruispunt nr. 77, 20ste jaargang, maart 1981

❑ *Kruispunt* 82, jrg. 21, maart 1982 (index van de eerste 20 jaargangen, samengesteld door **John Heuzel**).

❑ **Van Eygen, Hubert**, *Oud en toch nog nieuw (over Yang en Kruispunt)*, in: *De*

Nieuwe, jrg. 22, nr. 1148, 3 juli 1986, p. 26-27

❑ **Renaat Ramon**, *Litteraire en semi-litteraire tijdschriften in West-Vlaanderen na 1940*, in: *Lexicon van West-vlaamse schrijvers*, deel 4, VWS, 1987, p. 13-16

❑ *Lexicon van Westvlaamse schrijvers*, deel 5, VWS, 1988, p. 89

❑ **Vonck, Bart**, *Kunst moet kritisch zijn (Het tijdschrift Kruispunt bestaat dertig jaar)*, in: *De Rode Vaan*, 2 februari 1990, nr. 5, p. 32-35

❑ **Renaat Ramon**, *Geschreven tijd, literaire en semi-litteraire tijdschriften in West-Vlaanderen, 1805-2005*, VWS-Cahiers, jrg. 40, nr. 6, november-december 2005, p. 130-135

❑ *Kruispunt nr. 200*, juni 2009, met bijdragen van **John Heuzel**, **Hendrik Carette**, **Fa Claes**, **Jan Deloof**, **Hu-**

bert Van Eygen, **Eric N. Heuzel**, **Henri-Floris Jespers**, **Kees Klok**, **Hedwig Speliers**, **Ludo Stynen**, **Boris Todoroff**, **Lauran Toorians** en **Jef Turf**, 71 p.

❑ **Dirk Rommens** maakte een index van alle bijdragen uit *Kruispunt* nr. 81 tot 157 (1982-1994). Meer info? dirk.rommens@telenet.be.

❑ Een heel interessante site (mét scans van originele documenten) over **Mark Braet** en *Kruispunt* is: <https://sites.google.com/site/markbraetfoto/originele-documenten> (zoek naar 'geschiedenis literair tijdschrift *Kruispunt*'). Met dank aan Nele Ghysaert.

❑ Op onze website hebben we een 'dossier *Kruispunt*' geplaatst met alle bijdragen van **John Heuzel** aan **Weir-do's** en o.a. met mijn artikel uit **De Nieuwe** en **Kruispunt** nr. 200.

Beeldenstorm...

Door beelden
uit het verleden
te schrappen
blijft het zich herhalen...

Hubert Van Eygen ❑